

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Controversiarvm Omnivm Hviſs Ævi Lvthero-Calvinisticarvm Libri Tres

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1627

LXXIV. An hæretici damnati poßint tradi gladio sæculari?

urn:nbn:de:hbz:466:1-35233

mnium periculosissima: nam Eph. 4. *Vna fides solum esse vera potest.*

Obiecta, vt refutatu sunt indigna, ex hisce tamen sat patent.

II. PACIFICANTES olim, ab Zenone Imperatore orti, teste *Eusebio lib. 3. c. 14. & 30.* Et Apelles dicebant Sectas omnes conciliari posse, nec esse discutendam fidei rationem; sat esse, credi in Crucifixum. Sic & nuper *Georgius Cassander*; Sit sua cuique fides, modo recipiant Scripturam & Symbolum Apostolorum cætera. Ceremonias esse in quibus deservatur.

AUTOR. I. At non tam de horum verbis, quam de sensu controuertitur, deque substantialibus articulis.

2. Rogabat & Valentis Imperatoris Præfectus Patres, ne tot Ecclesias vexari paterentur, propter paruam dogmatum Arianorum subtilitatem; petebantque Ariani omitti vocem *ὁμοούσιον*, quæ nec in Scriptura vel Symbolo esset; imò litterulam mutari in *ὁμοιούσιον*: ac spondebant pacem, Respondit S. Basilius: *Qui diuinis enutriti sunt eloquiis, corrumpere de eis ne vnã syllabam patiuntur; sed pro his, si contingat, omnes etiam mortis species amplectuntur.*

3. Non potest libertas credendi in vno concedi articulo, quin pariter & in aliis concedi debeat: Quia vna est formalis ratio fidei omnium ac singulorum articulorum: quique *peccat in vno, est omnium reus.*

Q V Æ S T I O LXXIV.

An heretici damnati possint tradi gladio seculari?

L V THERVS *artic. 33. in assert.* Sicut & Huls *artic. 14.* in Concilio Constantiæ damnato; negat iuste fieri. Sic & Donatistæ olim, teste *Augustino lib. 1. contra Parmen.* Vide *Genealog. p. 2. q. 10. & Antichristum p. 2. q. 30.*

SVADENT istis, I. Quia, Ecclesia ab initio huc vsque nullum combussit. 2. Quia, non proficitur terribus. 3. Ecclesia tolerat Iudæos. 4. *Matth. 18.*

Iubentur haberi pro Ethnicis & publicanis; non comburi. 5. *Oportet hæreses esse,* 1. *Cor. 11. 21. qui præbasi sunt, manifesti sunt.* 6. Cupientibus comburi de celo Samaritanis, ait Dominus; *Luc. 11. Nescitis cuius spiritus estis.* 7. *Matth. 13. Sinis utraque crescit usque ad messem.* 8. Dominus permittens multos abire, ait; *Ioann. 6. Nunquid & vos vultis abire?* 9. Fides est donum Dei; nemo igitur ad eam compelli debet. 10. Dominus tribuit Ecclesiæ *gladium spirituum, quod est Verbum Dei non ferriæ flammæ.* 11. Hæretici sunt extra Ecclesiam; at, 1. *Cor. 6. Nihil ad nos de his, qui foris sunt.* 12. Apostoli nunquam brachium seculari contra hæreticos implorauerunt.

AUTOR. Hæretici incorrigibiles, præsertim relapsi, sunt excommunicandi, relinquendique gladio. 1. Sic Scriptura in meo *Antichristo par. 2. q. 30.* 2. Quia sic praxis inde ab Constantino Magno contra Arianos & Donatistas, supplicii affectos. 3. Ita S. Canonibus, Concilia, S. Patres, apud *Bellarmin. lib. 3. de Laicis c. 21.*

Ratio fauet. I. Excommunicati possunt, quæ grauior est poena: ergo & occidi gladio corporali, quod minus est. *Aug. lib. 1. contra aduers. Legis c. 17.* 2. Quia, alii falsarii addicuntur neci. 3. Fœmina fallens viro fidem, est mortis ac Deo frangere fidem est grauius. 4. Tres causæ iusti sunt homicidii: *Ne malis bonis noceant: Vt paucorum supplicio multi corrigantur, prosintque moriendo, qui viuendo noluerunt prodelle: Et ipsis improbis occidi satius est, cum deteriores euadunt.* At hæ causæ in hæreticos conueniunt. Deus tamen proforum misertus mentem inspiret eorum: *Et* sanio rem.

DICO AD I. Falsum est.

AD II. Contrarium constat experientia prisca.

AD III. Iudæi fidem Christianam nunquam deseruerunt: Coluntque Religio-

ligionem à Deo quondam institutam: at hæretici, ortam in centore diabolo.

AD IV. Nec adulteros, latrones, &c. Christus vnquam iussit occidi; rectè tamen plectuntur.

AD V. At non iubentur seminari, aut tolerari.

AD VI. Illi nunquam crediderunt: & Discipuli Zelo vindictæ mouebantur. At hæretici descinerunt à fide; & Ecclesia non est vindictæ cupida.

AD VII. Zizania sunt omnes mali, non solum hæretici.

AD VIII. Christus non venit iudicare, sed iudicari: & ii recedendo se non obligant, sicut hæretici obstinati.

AD IX. At est etiam actus liberi arbitrii, sicut & Castitas; &c. & tamen adulteri. &c. puniuntur. Et quidem fides etiam est libera infidelibus, vt eam acceptent; at Christianis est seruatu necessaria; ideo desertoribus pœna quoque debita est.

AD X. At ecce duos habet gladios.

AD XI. Sunt extra; sed cum debito pœnæ, aut reuertendi.

AD XII. Quia, ait *Augustinus epistola 50.* tunc nullus erat Princeps Christianus: secus, cum esse coeperunt Christiani, per **I E S U M C H R I S T U M.**

A M E N.

Ecclesiomachia Lutheri-Caluinistica.

F I N I S.

Gloria sit Triadi, Mariæ, & sit gloria Diuinitatis.

COPPEN.